

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGEA

datoriei publice

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

ARTICOLUL 1

Cadrul de reglementare

Prezenta lege reglementează sfera de cuprindere, scopul, contractarea, rambursarea, înregistrarea, raportarea și administrarea datoriei publice.

ARTICOLUL 2

Definiții

În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. *stat* - desemnează România, ale cărei interese sunt reprezentate de Guvern;

2. *datorie publică guvernamentală* - totalitatea obligațiilor financiare interne și externe ale statului, la un moment dat, provenind din împrumuturile contractate direct sau garantate de Guvern, prin Ministerul Finanțelor Publice, în numele României, de pe piețele financiare;

3. *datorie publică locală* - totalitatea obligațiilor financiare interne și externe, ale autorităților administrației publice locale, la un moment dat, provenind din împrumuturi contractate direct sau garantate de acestea de pe piețele financiare;

4. *datorie publică* - datoria publică guvernamentală la care se adaugă datoria publică locală. În scopul evaluării datoriei publice a României, orice obligație, exprimată în valută, este calculată în monedă națională, utilizându-se cursul valutar comunicat de Banca Națională a României, valabil în ultima zi din perioada pentru care se face raportarea;

5. *datorie publică guvernamentală internă* - partea din datoria publică guvernamentală care reprezintă totalitatea obligațiilor financiare ale statului, provenind din împrumuturi contractate direct sau garantate de stat, de la persoane fizice sau juridice rezidente în România, în lei sau în valută, în conformitate cu prevederile prezentei legi sau ale altor legi speciale, inclusiv sumele utilizate temporar din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului pentru finanțarea temporară a deficitelor bugetare;

6. *datorie publică guvernamentală externă* - partea din datoria publică guvernamentală reprezentând totalitatea obligațiilor financiare ale statului, provenind din împrumuturi contractate direct sau garantate de stat de la persoane fizice sau juridice nerezidente în România;

7. *datorie publică locală internă* - partea din datoria publică locală care reprezintă totalitatea obligațiilor financiare ale autorităților administrației publice locale, provenind din împrumuturi contractate direct sau garantate de acestea, de la persoane fizice sau juridice rezidente în România;

8. *datorie publică locală externă* - partea din datoria publică locală reprezentând totalitatea obligațiilor financiare ale autorităților administrației publice locale, provenind din împrumuturi contractate direct sau garantate de acestea de la persoane fizice sau juridice nerezidente în România;

9. *serviciul datoriei publice* - totalitatea sumelor reprezentând rate de capital, dobânzi, comisioane și alte costuri aferente datoriei publice, conform acordurilor sau contractelor de împrumut, la o anumită dată sau pentru o perioadă determinată;

10. *garanție de stat* - angajamentul asumat în contul și în numele statului de către Guvern prin Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de garant, de a plăti la scadență obligațiile neonorate ale garantatului, în condițiile legii;

11. *registru datorii publice* - baza de date organizată pe suport magnetic și/sau hârtie care evidențiază situația datoriei publice în ordine cronologică și care are patru componente: subregistru datorii publice guvernamentale interne, subregistru datorii publice guvernamentale externe, subregistru datorii publice locale interne și subregistru datorii publice locale externe, fiecare dintre aceste patru subregistre având două poziții distincte, și anume pentru datoria publică directă și datoria publică garantată;

12. *împrumut de stat* - obligația generată de un contract prin care statul, în calitate de împrumutat, obține fonduri financiare de la o persoană fizică sau juridică creditoare și se angajează să le ramburseze, împreună cu dobânda și cu alte costuri aferente, într-o perioadă specificată;

13. *titlu de stat* - instrument financiar care atestă datoria publică sub formă de bonuri, certificate de trezorerie, inclusiv certificatele de trezorerie pentru populație nerăscumpărate la scadență și transformate în certificate de depozit sau alte instrumente financiare constituind împrumuturi ale statului în monedă națională sau în valută, pe termen scurt, mediu și lung. Acestea pot fi emise în formă materializată sau dematerializată, nominative sau la purtător, și pot fi negociabile sau nenegociabile;

14. *termen scurt* - durata de rambursare nu depășește 1 an;

15. *termen mediu* - durata de rambursare este mai mare de 1 an, dar nu depășește 5 ani;

16. *termen lung* - durata de rambursare depășește 5 ani;

17. *titlu de stat pe termen scurt* - bonul de tezaur și certificatul de trezorerie, fie purtătoare de dobândă, fie cu discount, cu scadență de până la 1 an inclusiv, precum și alte instrumente financiare ce pot fi create de emitent, în condițiile legii;

18. *titlu de stat pe termen mediu sau lung* - obligațiune de stat cu o scadență de peste 1 an și maximum 5 ani de la emisiune, respectiv de peste 5 ani de la emisiune, fie purtătoare de dobândă, fie cu discount, emis conform clauzelor împrumutului de stat;

19. *titlu de stat cu dobândă* - titlul de stat care are o valoare nominală la care se plătește o dobândă stabilită, la date specificate;

20. *titlu de stat cu discount* - titlul de stat fără cupon de dobândă, care este vândut la o valoare mai mică decât valoarea sa nominală;

21. *capital aferent titlurilor de stat purtătoare de dobândă* - suma împrumutată de la cel care oferă împrumutul, la data efectuării emisiunii titlurilor de stat purtătoare de dobândă;

22. *capital aferent titlurilor de stat cu discount* - suma împrumutată de la cel care oferă împrumutul, la data efectuării emisiunii titlurilor de stat cu discount, la valoarea care reprezintă prețul titlurilor de stat cu discount;

23. *autorizare bugetară permanentă* - autorizarea Guvernului de a majora, în situații excepționale, prevederile bugetare din bugetul de stat aferente plății dobânzilor, comisioanelor și altor costuri aferente datoriei publice prin diminuarea corespunzătoare a prevederilor bugetare de la alte capitole bugetare;

24. *titlu de stat dematerializat* - titlul de stat care se evidențiază prin înregistrare în cont;

25. *titlu de stat materializat* - titlul de stat în formă fizică;

26. *sistem de înregistrare în cont* - sistemul operațional prin intermediul căruia titlurile de stat sunt emise în formă dematerializată, înregistrarea lor fiind efectuată de către Ministerul Finanțelor Publice sau de agentul desemnat de acesta;

27. *prețul titlului de stat* - suma plătită de cumpărătorii titlurilor de stat;

28. *valoarea nominală a titlului de stat* - valoarea unui titlu de stat, rambursabilă la scadență;

29. *primă* - diferența dintre prețul unui titlu de stat la emisiune și valoarea sa nominală, dacă prețul este mai mare decât valoarea nominală;

30. *discount* - diferența dintre prețul unui titlu de stat la emisiune și valoarea sa nominală, dacă prețul este mai mic decât valoarea nominală;

31. *rata dobânzii* - dobânda exprimată în procente pe an, plătită pentru capitalul unui împrumut sau titlu de stat purtător de dobândă;

32. *rata variabilă a dobânzii* - rata dobânzii unui împrumut sau titlu de stat purtător de dobândă, care se modifică la intervale de timp, în conformitate cu un indice, o formulă sau un alt criteriu, după cum este prevăzut în clauzele contractului de împrumut sau ale prospectului de emisiune;

33. *data scadenței* - data la care valoarea nominală și ultima tranșă de dobândă, aferente unui împrumut sau titlu de stat purtător de dobândă, ori valoarea nominală a unui titlu de stat cu discount devin exigibile, în conformitate cu clauzele contractului de împrumut sau ale prospectului de emisiune;

34. *data plății dobânzii* - data desemnată pentru plata dobânzii aferente unui împrumut sau unei anumite serii de titluri de stat, purtătoare de dobândă;

35. *data rambursării în avans* - data rambursării unui împrumut, anterioară scadenței acestuia;

36. *fond de risc* - fondul constituit la Ministerul Finanțelor Publice din sumele provenite din comisioanele primite de la beneficiarii împrumuturilor contractate de stat prin Ministerul Finanțelor Publice și subîmprumutate acestora și ale celor garantate de stat prin Ministerul Finanțelor Publice, precum și din alte surse prevăzute de lege;

37. *Comitetul Interministerial de Garanții și Credite de Comerț Exterior* - organismul care examinează și avizează, potrivit competențelor, emiterea de garanții de stat pentru împrumuturile contractate de agenții economici, precum și subîmprumuturile acordate de către Ministerul Finanțelor Publice, ale cărei componență și competențe se aprobă prin hotărâre a Guvernului;

38. *Comisia de Autorizare a Împrumuturilor Locale* - comisie care examinează și avizează, potrivit competențelor, contractarea de împrumuturi și emiterea de garanții de către autoritățile administrației publice locale, ale cărei componență și competențe se aprobă prin hotărâre a Guvernului;

39. *plafon de îndatorare publică* - totalitatea obligațiilor financiare pe care le pot contracta și garanta autoritățile administrației publice centrale și autoritățile administrației publice locale pe o perioadă de 1 an, care este stabilit anual prin lege. Plafonul de îndatorare publică cuprinde plafonul de îndatorare publică internă și plafonul de îndatorare publică externă, care se stabilesc ca sumă maximă a împrumuturilor interne, respectiv externe pe care le pot contracta și garanta autoritățile

administrației publice centrale și autoritățile publice locale pe o perioadă de 1 an;

40. *scrisoare de garanție* - documentul care atestă garanția de stat;

41. *contul curent general al Trezoreriei Statului* - contul în care statul colectează toate veniturile publice și din care se efectuează toate cheltuielile publice, dacă nu este prevăzut altfel prin lege;

42. *instituție financiară internațională* - organizație internațională multilaterală, constituită în scopul dezvoltării relațiilor economice și financiare dintre state, al promovării cooperării monetare internaționale, al facilitării dezvoltării comerțului internațional, care operează în concordanță cu principiile bancare și comerciale, acordă credite și garanții pentru proiectele de dezvoltare economică, socială și de investiții în domeniul public și privat, în țările afiliate la acest organism;

43. *beneficiar final al acordului de împrumut subsidiar* - orice agent economic sau autoritate a administrației publice, desemnate prin hotărâre a Guvernului sau prin lege de ratificare a împrumutului, după caz;

44. *beneficiar de garanție de stat* - orice agent economic sau autoritate a administrației publice, desemnate prin hotărâre a Guvernului, pentru care se prevede ca rambursarea împrumutului garantat de stat să se facă din surse proprii, fără a afecta bugetul general consolidat, sau, în cazul garanțiilor acordate autorităților administrației publice locale, se prevede ca rambursarea împrumutului garantat de stat să se facă din surse ale bugetelor locale;

45. *buget general consolidat* - conform definiției prevăzute la art.2 pct.7 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare;

46. *operațiune la vedere (spot)* - operațiune de vânzare/cumpărare de valută, cu decontare în maximum 2 zile de la data încheierii tranzacției, la cursul valutar stabilit între părți (curs spot), dacă părțile nu convin altfel;

47. *operațiune la termen (forward)* - operațiune de vânzare/cumpărare de valută cu decontare într-un termen mai mare de 2 zile lucrătoare de la data încheierii tranzacției, la cursul valutar stabilit între părți (curs forward). În cazul în care aceasta este o zi nelucrătoare, decontarea are loc în următoarea zi lucrătoare, dacă părțile nu convin altfel;

48. *swap valutar* - operațiune de cumpărare și vânzare simultană a aceleiași sume în valută cu aceeași contrapartidă, cu decontarea la două date de valută diferite (de regulă, spot și forward), la cursuri de schimb stabilite (spot și forward) la data tranzacției;

49. *swap pe rata dobânzii* - operațiune de schimbare a ratei de dobândă, pe baza unui acord contractual între două părți, prin care fiecare parte este de acord să facă plăți periodice celeilalte părți, într-un interval definit de timp, în aceeași valută, reprezentând dobânda calculată în baza unei rate fixe, pentru o parte, și variabile, pentru cealaltă parte, aplicabile la același capital;

50. *data valutei* - data la care se face decontarea tranzacției;

51. *data tranzacției* - data la care se încheie tranzacția;

52. *schimbarea valutei de contract a unui împrumut* - decizia Ministerului Finanțelor Publice de redenominare valutară a unui împrumut și a condițiilor financiare, în baza condițiilor de piață, de comun acord cu împrumutătorul;

53. *redeschiderea emisiunilor de titluri de stat* - operațiunea prin care Ministerul Finanțelor Publice decide atragerea de sume suplimentare de la investitori, prin intermediul unei emisiuni de titluri de stat aflate deja în portofoliul acestuia.

ARTICOLUL 3

Contractarea datoriei publice

(1) Guvernul este autorizat să contracteze împrumuturi de stat interne și externe numai prin Ministerul Finanțelor Publice, în următoarele scopuri:

a) finanțarea deficitului bugetului de stat, finanțarea temporară a deficitelor din anii precedenți ale bugetului asigurărilor sociale de stat, până la alocarea de sume cu această destinație, finanțarea deficitelor temporare ale bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și bugetului Trezoreriei Statului din exercițiul curent și refinanțarea datoriei publice guvernamentale, în condiții acceptate de Ministerul Finanțelor Publice;

b) menținerea în permanență a unui sold corespunzător în contul curent general al Trezoreriei Statului, stabilit de Ministerul Finanțelor Publice;

c) finanțarea unor proiecte sau a altor necesități aprobate prin hotărâre a Guvernului;

- d) susținerea balanței de plăți și a rezervei valutare;
- e) alte situații prevăzute de lege.

(2) Guvernul este autorizat să garanteze împrumuturi interne și externe numai prin Ministerul Finanțelor Publice, contractate în scopuri prioritare pentru economia românească, stabilite, pentru fiecare caz în parte, prin hotărâre a Guvernului. Garanțiile de stat pot fi acordate numai pentru împrumuturi a căror rambursare se prevede a se face exclusiv din surse proprii, respectiv din bugetele locale, în cazul autorităților administrației publice locale.

(3) Împrumuturile contractate sau garantate de autoritățile administrației publice locale fac parte din datoria publică a României, dar nu reprezintă obligații ale Guvernului, iar plata serviciului datoriei publice aferentă acestor împrumuturi se va efectua exclusiv din bugetele locale și prin împrumuturi pentru refinanțarea datoriei publice locale.

(4) Autoritățile administrației publice locale pot contracta sau garanta împrumuturi interne și/sau externe pe termen scurt, mediu și lung, pentru realizarea de investiții publice de interes local, precum și pentru refinanțarea datoriei publice locale, potrivit legii, numai cu avizul Comisiei de Autorizare a Împrumuturilor Locale; raportarea și înregistrarea datoriei publice locale se fac conform normelor metodologice emise de Ministerul Finanțelor Publice.

(5) Modalitatea de contractare pentru fiecare tip de instrument al datoriei publice se aprobă prin normele metodologice emise în aplicarea prezentei legi.

ARTICOLUL 4

Rambursarea datoriei publice guvernamentale

(1) Rambursarea datoriei publice guvernamentale reprezintă o obligație necondiționată și irevocabilă a statului de plată a capitalului, a dobânzilor și a altor costuri aferente împrumuturilor contractate sau garantate; comisioanele, valoarea discountului, cheltuielile cu plata altor servicii legate de contractarea împrumuturilor de stat, precum și cheltuielile aferente serviciilor prestate de agențiile de rating pentru evaluarea riscului de țară vor fi plătite din bugetul de stat.

(2) În vederea plății serviciului datoriei publice guvernamentale se acordă autorizare bugetară permanentă pentru efectuarea acestor cheltuieli.

(3) În conformitate cu prevederile legale, sursele de plată pentru serviciul datoriei publice guvernamentale sunt, după caz, următoarele:

a) disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului;

b) împrumuturile de stat pentru finanțarea și refinanțarea datoriei publice guvernamentale;

c) cheltuielile prevăzute cu această destinație în bugetul de stat;

d) sumele încasate de către instituțiile financiare mandatate de Ministerul Finanțelor Publice pentru a administra împrumuturile externe contractate de acesta, în numele și în contul statului, de la beneficiarii finali de împrumuturi;

e) sumele încasate de Ministerul Finanțelor Publice de la beneficiarii finali ai împrumuturilor, în baza acordurilor de împrumut subsidiar, încheiate în condițiile acordurilor de împrumut intervenite între statul român și creditorii;

f) sumele prevăzute în bugetele beneficiarilor finali, în baza acordurilor de împrumut subsidiar și a acordurilor de împrumut subsidiar și garanție încheiate între Ministerul Finanțelor Publice, autoritățile administrației publice locale și agenții economici de sub autoritatea acestora, în condițiile acordurilor de împrumut intervenite între statul român și creditorii;

g) sumele prevăzute în bugetele agenților economici care au contractat împrumuturi cu garanția statului;

h) fondul de risc, pentru situațiile în care sunt executate garanțiile emise de Ministerul Finanțelor Publice sau în cazul în care beneficiarii finali ai împrumuturilor directe și subîmprumutate nu își onorează obligațiile prevăzute în acordurile de împrumut subsidiar sau în acordurile de împrumut subsidiar și garanție;

i) alte surse, în condițiile legii.

(4) Rambursarea ratelor de capital aferente serviciului datoriei publice guvernamentale directe se face prin refinanțarea acestora de către Ministerul Finanțelor Publice.

(5) Dacă data la care trebuie efectuată una dintre plățile aferente serviciului datoriei publice este o zi de sărbătoare sau o zi nelucrătoare, plata va fi efectuată în prima zi lucrătoare după data scadenței plății, dacă în acordul de împrumut sau în prospectul de emisiune pentru titlurile de stat nu se prevede altfel, fără obligarea la

dobânzi moratorii. Titlurile de stat care se regăsesc în această situație vor rămâne în proprietatea deținătorului înregistrat și nu pot fi tranzacționate.

ARTICOLUL 5

Instrumentele datoriei publice guvernamentale

Instrumentele datoriei publice guvernamentale includ, fără a se limita la acestea:

- a) titluri de stat emise pe piața internă sau externă;
- b) împrumuturi de stat de la bănci, de la alte instituții de credit, persoane juridice române sau străine, în condiții rezultate în urma negocierilor;
- c) împrumuturi de stat de la guverne și agenții guvernamentale străine, instituții financiare internaționale sau de la alte organizații internaționale;
- d) împrumuturi temporare din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului, în condițiile legii;
- e) garanții de stat.

CAPITOLUL II

Datoria publică guvernamentală directă

ARTICOLUL 6

Titlurile de stat

(1) Ministerul Finanțelor Publice este autorizat să emită titluri de stat, exprimate în monedă națională și în valută, atât pe piața internă cât și pe piața externă, la momentele și în quantumurile considerate oportune, în scopul îndeplinirii obiectivelor prevăzute la art.18.

(2) Titlurile de stat pot fi emise:

- a) în formă materializată, ca înscrisuri imprimare, cuprinzând mențiuni obligatorii referitoare la emitent, valoarea nominală, rata dobânzii sau a discountului, scadența, modul de transmisiune și alte elemente specifice fiecărei categorii de titluri; aceste instrumente pot fi utilizate de către deținători drept garanții pentru împrumuturi;

b) în formă dematerializată, ca titluri pentru care emisiunea, probațiunea și transmisiunea drepturilor încorporate se evidențiază prin înscriere în sistemul de înregistrare în cont; aceste instrumente pot fi utilizate de către deținători drept garanții pentru împrumuturi.

(3) Ministerul Finanțelor Publice poate delega unor agenți sau altor instituții, pe bază de convenție, atribuții operaționale privind emisiunea de titluri de stat.

(4) Titlurile de stat dematerializate și cele emise în formă materializată sunt instrumente negociabile sau nenegociabile.

(5) Titlurile de stat pot fi emise pe termen scurt, mediu sau lung.

(6) Titlurile de stat vor fi oferite spre vânzare sub condiția ca oferta să includă cel puțin următoarele elemente:

a) denumirea, data emisiunii și valoarea titlurilor de stat oferite;

b) forma împrumutului de stat reprezentat prin titlurile aferente - cu discount sau purtător de dobândă;

c) rata dobânzii, metoda de calcul și datele la care se plătește dobânda, dacă este cazul;

d) data scadenței și opțiunile încorporate, dacă este cazul.

(7) În luna decembrie a fiecărui an, Ministerul Finanțelor Publice va anunța programul de emisiune al titlurilor de stat pe piața internă și externă pentru anul următor. Acest program poate fi modificat, în cursul anului, în funcție de evoluțiile piețelor financiare.

(8) Ministerul Finanțelor Publice, Banca Națională a României și Comisia Națională a Valorilor Mobiliare elaborează norme de reglementare a activităților și operațiunilor pe piața primară și secundară a titlurilor de stat în România.

(9) Ministerul Finanțelor Publice este autorizat să ofere compensații pentru titlurile de stat, emise în formă materializată, care au fost pierdute, furate, distruse sau deteriorate, sub condiția ca titlul de stat să fie identificabil prin serie, număr și descriere, în conformitate cu reglementările în vigoare, iar deținătorul să fi efectuat formalitățile de publicitate, în condițiile legii.

ARTICOLUL 7

Contractarea datoriei publice guvernamentale directe

Guvernul este autorizat să contracteze datorie publică guvernamentală directă, numai prin Ministerul Finanțelor Publice, folosind instrumentele prevăzute la art.5 lit.a) - d), fără a se limita la acestea.

ARTICOLUL 8

Subîmprumutarea împrumuturilor directe

(1) Guvernul este autorizat să contracteze în mod direct împrumuturi de la instituțiile financiare internaționale sau de la alți creditori, numai prin Ministerul Finanțelor Publice, pe care să le subîmprumute unor beneficiari finali, în scopul realizării proiectelor sau programelor de importanță prioritară pentru România, aprobate prin hotărâre a Guvernului sau prin lege de ratificare a împrumutului, după caz.

(2) Subîmprumutarea împrumuturilor contractate de Guvern, prin Ministerul Finanțelor Publice, în numele statului, beneficiarilor finali, se face pe baza unor acorduri de împrumut subsidiar încheiate între Ministerul Finanțelor Publice și aceștia sau, după caz, în baza unor acorduri de împrumut subsidiar și garanție, încheiate între Ministerul Finanțelor Publice, pe de o parte, autoritățile administrației publice locale coordonatoare ale activității beneficiarilor finali și, după caz, garante ale sumelor subîmprumutate acestora și beneficiarii finali ai împrumutului, pe de altă parte.

(3) Încheierea acordului de împrumut subsidiar sau a acordului de împrumut subsidiar și de garanție este condiționată de avizul Comitetului Interministerial de Garanții și Credite de Comerț Exterior, pentru împrumuturile a căror rambursare se face exclusiv din surse proprii ale agentului economic, sau de avizul Comisiei de Autorizare a Împrumuturilor Locale, în cazul în care subîmprumutat este o autoritate a administrației publice locale.

ARTICOLUL 9

Administrarea împrumuturilor externe de către instituțiile financiare

(1) Ministerul Finanțelor Publice, în numele statului român și în baza prevederilor din acordurile de împrumut și din acordurile de împrumut subsidiar, poate mandata o instituție financiară să administreze împrumuturi externe, în condițiile stabilite prin acordul de administrare. Ministerul Finanțelor Publice este autorizat să plătească în schimbul acestui serviciu un comision de administrare.

(2) Împrumuturile externe contractate de către Ministerul Finanțelor Publice, în numele statului român, a căror administrare a fost mandatată unei instituții financiare, vor fi plătite de către beneficiarii finali de subîmprumut Ministerului Finanțelor Publice sau, după caz, instituției financiare, în condițiile stabilite prin acordul de administrare și prin acordurile de împrumut subsidiar sau acordurile de împrumut subsidiar și de garanție.

(3) Ministerul Finanțelor Publice percepe de la instituțiile financiare sau de la beneficiarii finali un comision pentru alimentarea fondului de risc, în condițiile prezentei legi, dacă legea de ratificare a împrumutului nu prevede altfel.

CAPITOLUL III

Gestiunea garanțiilor de stat și a subîmprumuturilor

ARTICOLUL 10

Emiterea garanțiilor de stat

(1) Ministerul Finanțelor Publice este autorizat să emită garanții de stat pentru împrumuturi contractate de orice agent economic sau autoritate a administrației publice, desemnate prin hotărâre a Guvernului, pentru care se prevede ca rambursarea împrumutului garantat de stat să se facă din surse proprii, fără a afecta bugetul general consolidat, sau, în cazul garanțiilor acordate autorităților administrației publice locale, se prevede ca rambursarea împrumutului garantat de stat să se facă din surse ale bugetelor locale, numai cu avizul Comitetului Interministerial de Garanții și Credite de Comerț Exterior, respectiv a Comisiei de Autorizare a Împrumuturilor Locale, precum și în condițiile impuse de alte legi speciale.

(2) Banca de Export-Import a României S.A. - Eximbank - va analiza și va supune spre avizare Comitetului Interministerial de Garanții și Credite de Comerț Exterior numai proiectele a căror finanțare este autorizată prin hotărâre a Guvernului pentru a fi garantată de stat, cu avizul de principiu al Ministerului Finanțelor Publice.

(3) Metodologia de lucru pentru Banca de Export-Import a României S.A. – Eximbank, precum și a Comitetului Interministerial de Garanții și Credite de Comerț Exterior în materie de avizare a acordării de subîmprumuturi sau garanții de stat de către Ministerul Finanțelor Publice va fi stabilită prin hotărâre a Guvernului, care intră în vigoare o dată cu prezenta lege.

ARTICOLUL 11

Procedura emiterii garanțiilor de stat

(1) Emiterea garanțiilor de stat este condiționată de acceptarea de către Ministerul Finanțelor Publice a clauzelor cuprinse în contractele de împrumut încheiate între potențialul beneficiar al garanției și instituțiile creditoare, precum și de avizul Comitetului Interministerial de Garanții și Credite de Comerț Exterior sau al Comisiei de Autorizare a Împrumuturilor Locale, după caz.

(2) Între Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de garant, și beneficiarul garanției se încheie o convenție în care sunt stipulate drepturile și obligațiile părților semnatare, inclusiv cele referitoare la plata comisionului de risc.

(3) Ministerul Finanțelor Publice emite, în favoarea instituției creditoare, scrisoarea de garanție, în care se specifică termenii și condițiile în care se acordă garanția.

(4) Procedura emiterii garanțiilor de stat se va stabili prin norme elaborate de Ministerul Finanțelor Publice și aprobate de Guvern.

(5) Pot fi acordate garanții de stat și în baza prevederilor unor legi speciale.

ARTICOLUL 12

Obligația de a onora garanțiile de stat

(1) Garanția de stat reprezintă o obligație a statului român, care se execută, în cazul în care beneficiarul împrumutului nu are capacitatea să achite, în întregime sau parțial, împrumutul, dobânda, comisioanele și alte costuri stabilite în conformitate cu condițiile împrumutului garantat.

(2) În cazul în care garanția de stat devine exigibilă, Ministerul Finanțelor Publice este obligat să efectueze, din fondul de risc, către instituția creditoare, plata sau plățile datorate de debitorul garantat, în conformitate cu prevederile scrisorii de garanție emise.

(3) În cazul în care garanția de stat emisă în baza unei legi speciale devine exigibilă, Ministerul Finanțelor Publice este obligat să efectueze, din surse bugetare, dacă legea nu prevede altfel, plata sau plățile datorate, în conformitate cu prevederile scrisorii de garanție emise.

ARTICOLUL 13

Fondul de risc

(1) Pentru acoperirea riscurilor financiare care decurg din garantarea de către stat a împrumuturilor contractate de persoanele juridice de la instituțiile creditoare, precum și din împrumuturile contractate direct de stat și subîmprumutate beneficiarilor finali se constituie fondul de risc.

(2) Fondul de risc se constituie din:

a) sumele încasate sub formă de comisioane de la beneficiarii împrumuturilor garantate de stat sau subîmprumutate, cu excepția autorităților administrației publice, pentru ambele cazuri, de la care nu se percepe comision la fondul de risc;

b) dobânzi la disponibilitățile aflate în contul fondului de risc;

c) dobânzi și penalități de întârziere, la nivelul celor prevăzute pentru neplata în termen a obligațiilor fiscale, aplicate pentru neplata în termen, de către beneficiarii finali ai împrumuturilor garantate de stat sau subîmprumutate, a comisioanelor la fondul de risc și, respectiv, a ratelor scadente, dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente ale împrumutului;

- d) fonduri alocate de la bugetul de stat în acest scop;
- e) alte surse legal constituite.

(3) Sumele aflate în fondul de risc sunt destinate achitării obligațiilor aferente garanțiilor de stat și celor aferente acordurilor de împrumut subsidiar sau acordurilor de împrumut subsidiar și de garanție, în cazul în care beneficiarii finali nu dispun de resurse financiare proprii pentru achitarea obligațiilor de plată.

(4) Fondul de risc se gestionează de către Ministerul Finanțelor Publice, în condițiile legii, prin contul curent general al Trezoreriei Statului, avându-se în vedere siguranța, lichiditatea și rentabilitatea fondurilor, în această ordine și prioritate. Modul de gestionare a fondului de risc, precum și reflectarea în contabilitatea Trezoreriei Statului și în contabilitatea persoanelor juridice a operațiunilor legate de acordarea de garanții de stat și subîmprumuturi se stabilesc prin norme emise de către Ministerul Finanțelor Publice.

ARTICOLUL 14

Determinarea comisionului de risc

(1) Pe baza analizei economice și financiare a documentației, prezentate de persoana juridică solicitantă de garanție de stat sau subîmprumut, Ministerul Finanțelor Publice sau alt agent desemnat, la solicitarea acestuia, determină gradul de risc al solicitantului.

(2) În funcție de gradul de risc, stabilit conform alin.(1), Ministerul Finanțelor Publice determină quantumul comisionului de risc, în procente. Suma datorată se determină prin aplicarea cotei procentuale la valoarea împrumutului garantat sau subîmprumutat.

(3) Comisionul de risc reprezintă suma datorată la fondul de risc de beneficiarul unui împrumut garantat sau subîmprumutat, în quantumul și la termenele stipulate în convenția de garantare, acordul de împrumut subsidiar sau acordul de împrumut subsidiar și de garanție, încheiate cu Ministerul Finanțelor Publice.

(4) Ministerul Finanțelor Publice emite norme tehnice, aprobate prin ordin al ministrului, pentru determinarea comisionului de risc, care intră în vigoare o dată cu prezenta lege.

Execuția garanțiilor de stat și achitarea împrumuturilor directe

(1) Beneficiarul garanției de stat va informa Ministerul Finanțelor Publice și va proba în scris, cu documente justificative, declarând pe propria răspundere, cu cel puțin 10 zile calendaristice înainte de data scadenței, asupra lipsei disponibilităților bănești necesare achitării sumelor scadente.

(2) Dacă beneficiarul garanției de stat nu își poate îndeplini obligația de plată, conform acordului de împrumut, acesta poate prezenta Ministerului Finanțelor Publice o cerere de plată, pentru ca acesta din urmă să plătească sumele cuvenite creditorului, în conformitate cu prevederile scrisorii de garanție. Cererea de plată va include: ratele de credit datorate, dobânzile și alte costuri, precum și data plăților ce urmează să fie făcute instituției creditoare, de către Ministerul Finanțelor Publice, în conformitate cu termenii scrisorii de garanție.

(3) În cazul în care specificațiile din cererea de plată sunt în conformitate cu clauzele scrisorii de garanție, Ministerul Finanțelor Publice va dispune transferarea sumei sau sumelor solicitate, din fondul de risc în contul indicat de garantat și de instituția creditoare, la data specificată în cerere.

(4) În cazul garanțiilor pentru împrumuturile în valută, Ministerul Finanțelor Publice va cumpăra de la Banca Națională a României valuta necesară în vederea efectuării plăților scadente către instituția creditoare. Plata contravalorii în lei a valutei se va asigura din fondul de risc, în aceeași zi în care este cumpărată valuta, la cursul valutar stabilit de Banca Națională a României valabil în ziua respectivă.

(5) Obligația de rambursare a împrumuturilor directe contractate de Guvern prin Ministerul Finanțelor Publice revine Ministerului Finanțelor Publice. Acesta poate delega această atribuție beneficiarilor finali ai acordurilor de împrumut subsidiar sau a acordurilor de împrumut subsidiar și de garanție.

(6) Sursele de plată pentru fondurile ce au făcut obiectul unor acorduri de împrumut subsidiar sau împrumut subsidiar și de garanție sunt constituite în baza prevederilor acestor acorduri. În situația în care beneficiarii finali sau garanții acestora, în cazul acordurilor de împrumut subsidiar și de garanție, nu dispun de sursele financiare necesare onorării obligațiilor, sursa o constituie fondul de risc.

(7) Prevederile alin.(1) - (4) se aplică în mod corespunzător și în cazul acordurilor de împrumut subsidiar și a acordurilor de împrumut subsidiar și de garanție.

ARTICOLUL 16

Încetarea valabilității garanției de stat

(1) Încetarea valabilității garanției de stat se produce atunci când:

- a) obligațiile aferente împrumutului garantat de stat sunt achitate în totalitate de către beneficiarul acestuia sau de un terț;
- b) Ministerul Finanțelor Publice efectuează plata sau plățile, până la stingere, instituției creditoare, în numele beneficiarului de garanție de stat;
- c) termenul de valabilitate stipulat în scrisoarea de garanție a expirat;
- d) alte condiții prevăzute expres în scrisoarea de garanție.

(2) Stingerea obligațiilor ce decurg din contractul de împrumut atrage încetarea valabilității scrisorii de garanție, care se restituie emitentului, respectiv Ministerului Finanțelor Publice, în termen de 10 zile de la îndeplinirea uneia dintre condițiile prevăzute la alin.(1).

ARTICOLUL 17

Recuperarea sumelor plătite de Ministerul Finanțelor Publice în contul garanțiilor de stat și a acordurilor de împrumut subsidiar

(1) După efectuarea de către Ministerul Finanțelor Publice a plății sau a plăților generate de execuția garanției de stat sau de acordurile de împrumut subsidiar, respectiv de acordurile de împrumut subsidiar și de garanție, beneficiarul împrumutului garantat sau subîmprumutului are obligația să restituie Ministerului Finanțelor Publice echivalentul cheltuielilor efectuate de acesta, în conformitate cu prevederile convenției de garantare, a acordului de împrumut subsidiar, respectiv a acordului de împrumut subsidiar și de garanție, încheiate între beneficiarul împrumutului și Ministerul Finanțelor Publice. Convenția de garantare, acordul de împrumut subsidiar sau acordul de împrumut subsidiar și garanție încheiate între Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de garant sau subîmprumutător, și beneficiarul împrumutului constituie titlu executoriu.

(2) Recuperarea sumelor plătite conform alin.(1) se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare privind colectarea creanțelor fiscale, de către organele fiscale competente, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Cu sumele recuperate în condițiile prezentului articol se reîntregește disponibilul fondului de risc.

CAPITOLUL IV

Administrarea datoriei publice guvernamentale

ARTICOLUL 18

Obiectivele procesului de administrare a datoriei publice guvernamentale

În procesul contractării și administrării datoriei publice guvernamentale, Ministerul Finanțelor Publice urmărește, ținând cont de condițiile de piață, următoarele obiective, fără a se limita la acestea:

- a) optimizarea lichidităților pentru efectuarea cheltuielilor bugetare;
- b) limitarea riscului de refinanțare;
- c) optimizarea ponderii în portofoliu a titlurilor de stat negociabile;
- d) administrarea riscului de curs valutar și a riscului de dobândă;
- e) constituirea dobânzilor la titlurile de stat în dobânzi de referință pentru activitatea de intermediere financiară din România;
- f) diversificarea bazei de creditori;
- g) optimizarea cheltuielilor bugetare cu datoria publică în funcție de celelalte obiective.

ARTICOLUL 19

Atribuțiile Ministerului Finanțelor Publice în administrarea datoriei publice guvernamentale

Ministerul Finanțelor Publice este singurul contractant și administrator al datoriei publice guvernamentale, directe și garantate, și are, pentru îndeplinirea acestui scop, autoritatea de a întreprinde următoarele:

- a) estimează necesarul de lichiditate pentru realizarea cheltuielilor sectorului bugetar;

- b) contractează direct, în numele statului, administrează și rambursează împrumuturile de stat, inclusiv costurile aferente;
- c) emite scrisori de garanție pentru împrumuturi;
- d) elaborează proiectul legii anuale privind plafonul de îndatorare publică și alte acte normative ce decurg din prezenta lege;
- e) stabilește, în condițiile pieței, termenii pentru finanțarea și refinanțarea datoriei publice și se asigură că noile împrumuturi se încadrează în plafonul anual de îndatorare publică;
- f) efectuează operațiuni în scopul administrării riscurilor asociate portofoliului datoriei publice guvernamentale;
- g) coordonează relațiile cu agențiile internaționale de rating în scopul evaluării riscului de țară;
- h) prezintă, semestrial, Guvernului și Parlamentului, situația împrumuturilor contractate direct de stat și a celor garantate de stat;
- i) elaborează normele prevăzute de prezenta lege în competența sa;
- j) elaborează anual contul general al datoriei publice, anexă la contul general anual de execuție a bugetului de stat.

ARTICOLUL 20

Operațiuni de administrare a datoriei publice guvernamentale

(1) În scopul administrării riscurilor asociate portofoliului datoriei publice guvernamentale, Ministerul Finanțelor Publice este autorizat să facă următoarele operațiuni, fără a se limita la acestea:

- a) swap valutar și alte operațiuni specifice de administrare a riscului valutar;
- b) swap pe rata dobânzii și alte operațiuni specifice de administrare a riscului de dobândă;
- c) schimbarea valutei de contract a unui împrumut;
- d) răscumpărarea titlurilor de stat pe piața secundară;
- e) redeschiderea emisiunilor de titluri de stat.

(2) Veniturile, respectiv cheltuielile rezultate în urma efectuării operațiunilor de administrare a datoriei publice guvernamentale reprezintă venituri, respectiv cheltuieli ale bugetului de stat.

ARTICOLUL 21

**Banca Națională a României - agent al statului
privind datoria publică guvernamentală**

(1) Plata serviciului datoriei publice guvernamentale contractate de Ministerul Finanțelor Publice, în numele statului, în altă monedă decât moneda națională se poate efectua prin Banca Națională a României, pe bază de convenție. Opțional, din considerente strategice, pentru plata serviciului datoriei publice guvernamentale în valută, Ministerul Finanțelor Publice poate utiliza valuta existentă în conturile sale sau poate cumpăra de la Banca Națională a României valuta necesară plăților, la cursul valutar comunicat de Banca Națională a României valabil în ziua respectivă și să plătească contravaloarea în lei a acesteia în aceeași zi.

(2) Banca Națională a României sau altă instituție financiară poate exercita funcția de agent de înregistrare a datoriei publice interne sau a unor componente ale acesteia, precum și activitățile privind organizarea licitațiilor de titluri de stat pe piața internă.

ARTICOLUL 22

Comisioane

Pentru activitățile derulate de instituțiile financiare, inclusiv de către Banca Națională a României, în calitate de agent al statului pentru anumite operațiuni, Ministerul Finanțelor Publice este autorizat să plătească comisioane din bugetul de stat, al căror quantum este stabilit prin convenție între cele două părți.

ARTICOLUL 23

Utilizarea fondurilor în valută

(1) Fondurile în valută ale Ministerului Finanțelor Publice pot fi convertite în monedă națională, în momentul considerat oportun de către Ministerul Finanțelor Publice, prin Banca Națională a României, la cursul valutar comunicat de Banca Națională a României valabil în ziua respectivă.

(2) Ministerul Finanțelor Publice poate utiliza fondurile în valută contractate pentru finanțarea și refinanțarea datoriei publice guvernamentale pentru plata serviciului datoriei publice guvernamentale în valută.

CAPITOLUL V
Dispoziții finale

ARTICOLUL 24
Înregistrarea și raportarea datoriei publice

(1) Ministerul Finanțelor Publice ține registre în care sunt înscrise date privind datoria publică a României.

(2) Registrele vor cuprinde date privind împrumuturile contractate direct și garanțiile acordate, inclusiv valoarea acestora, nivelul ratelor dobânzilor, comisioanelor, precum și alte informații, stabilite prin norme elaborate de Ministerul Finanțelor Publice.

(3) Beneficiarii de împrumuturi care constituie datoria publică, în conformitate cu prevederile art.2 pct.4, vor raporta până la data de 15 ale lunii informații pentru luna anterioară privind împrumuturile, în structura stabilită prin norme elaborate de Ministerul Finanțelor Publice.

ARTICOLUL 25
Contravenții

(1) Constituie contravenții la prevederile prezentei legi următoarele fapte:

a) neraportarea informațiilor privind împrumuturile, potrivit art.24 alin. (3);

b) nerespectarea obligației prevăzute la art.15 alin.(1).

(2) Contravențiile prevăzute la alin.(1) se sancționează cu amendă de la 50.000.000 lei la 100.000.000 lei.

ARTICOLUL 26
Constatarea și sancționarea contravențiilor

(1) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către organele fiscale competente, în condițiile legii.

(2) În măsura în care prezenta lege nu dispune altfel, contravențiilor prevăzute la art.25 li se aplică prevederile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările ulterioare.

ARTICOLUL 27**Infrațiuni**

Constituie infrațiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 1 lună la 3 luni sau amendă de la 50.000.000 lei la 100.000.000 lei următoarele fapte:

a) utilizarea fondurilor în lei și în valută, provenite din subîmprumuturi și împrumuturi garantate de stat în alte scopuri decât cele pentru care au fost aprobate și garantate;

b) furnizarea de date eronate pentru fundamentarea documentației prezentate, în vederea obținerii avizelor necesare pentru acordarea garanțiilor sau a subîmprumuturilor, în condițiile prezentei legi.

ARTICOLUL 28**Norme metodologice**

La propunerea Ministerului Finanțelor Publice, Guvernul va aproba norme metodologice de aplicare, care intră în vigoare o dată cu prezenta lege.

ARTICOLUL 29**Intrare în vigoare, abrogări**

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2005, cu excepția art.14 alin.(4) și a art.28, care intră în vigoare la 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea datoriei publice nr.81/1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.215 din 17 mai 1999, precum și prevederile art.2 pct.22, art.57 alin.(3) și alin.(4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.45/2003 privind finanțele publice locale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.431 din 19 iunie 2003, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.108/2004.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor articolului 75 și ale articolului 76 alineatul (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR

Valer Dorneanu

PREȘEDINTELE SENATULUI

Nicolae Văcăroiu